

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Divina majestas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Id autem honoris habitum aurigarum factionibus, ut in vii cliarum eorum memoriam nomi ipsius & A bigati, & quadrigati cuderentur: de quibus in vita Veri apud Julium Capitolinum legas, postulatum interdum a populo Prafinianorum aureorum modium propter Equum ex factione Prafina, cui Verus impotenter favit. Ubi cavendum ne, ut aliquot habent codices, Parisianorum legas, aut quid hac locutione corruptius: sed veluti Capitolinus a Veneto, Venetianum fecit, ita Prafinianum a Prafino deduxit.

AURIGA COELESTIS QVIS. CAP. XXIII.

IN Cœlo quoque Aurigæ species ostenditur, de quo ita Theon in commentariis Arati: *Fabularum scriptores*, inquit, *Aurigam eam, qui calo adscriptus est, imaginem esse dicunt Bellerophonis, vel Trobi- li, qui Calitheæ filius fuit: solemnisque hiujus rei sacra in Agris primum instituta, quod primi junxit currum. Sunt tamen qui putent Myrtili, sunt qui Cillantis, qui Pelopis auriga fuit, sunt qui Oeno- mai figuram esse contendunt. Atque ita Græcia demum est in unaquaque re contentioſa.*

DIVINA MAJESTAS. CAP. XXIV.

SEdenim cur nos mortalium fabulas æquo curiosus prosequamur, cum Deus Opt. Max. sua conspicuum authoritate nobis exhibeat? cuius summa majestas, qualisque videri cœlicolis & quanta solet invehitur curru, non eo in quam Platonico, in quo μηδε τις οὐσίαν τοι εγένετο αἴσιον ἀρχα πρέπειται, sed de curru loquor quem Hetruscorum monumenta observanda nobis vestitate ostendere, quem ex Aramaeorum arcanis profundissima doctrina vir Aegydius Viterbiensis, in circumestate nostra primus induxit. Verum super hoc quædam altius repetenda sunt. Aramaei unum eundemque librum duas esse leges dixerunt: alteram scriptam, alteram à Deo Moysi traditam: illam populis, hanc sapientibus: illam proverbii rerum humanarum, hanc lucis rerum divinarum formam gerentem, in illa historiam orbis conditi atque administrandi, in hac formulam ad umbratæ atque ad effigiem expressæ divinitatis ostendit. Duo itidem Plato regna commemorat, Jovis & Saturni, regnumq; Saturni regno Jovis tamquam felicius anteponit: si quidem sub Jove, actio vitaq; humana, sub Saturno vero contemplatio divinorum significatur. De quorum temporum felicitate Platonicam ita sententiam Maro mihi videtur expressisse, ut cum Platone currum agat ad palmarum. Ait enim:

Georg. lib. I.

*Ante Jovem nulli subgebant arva coloni,
Nec signare quidem aut partiri limite campum
Fas erat: in medium quarebant, ipsaque tellus
Omnia liberius nullo poscente ferebat.
Ille malum virus serpentibus addidit atria,
Prædarique lupos jussit, pontumq; moverti,
Mellaque decusse, foliis, ignemque removit:
Et passim rivis currentia vina repressit,
Ut varias usus meditando extenderet artes
Paulatim, & fulcis frumenti quereret herbam:
Et silicis venis abstrusum excuderet ignem:
Tunc alnos fluvii, &c.*

Mox de Jove:

& quæ plurima de humanis fere omnibus negotiis subsequuntur. Hunc imitatus Naso utriusque gnum ita describit:

Metu. lib. I.

*Aurea prima fata est etas, quæ vindice nullo,
Sponte sua, sine lege fidem, rectum colebat:
Pana, metuq; aberant, nec verba minantia fixo
Aere ligabantur, nec supplex turba timebat
Judicis ora fuit, sed erant sine judge tui,
& quæ multa prosequitur.*

Sed

A Sed ut ad rem nostram convertamur, utrumque duobus nominibus appellat Hebreus, illud opus BERESCIT, ac creationis hocopus CURRUS, & arcanae intellectionis. Legis igitur secundæ hujus que arcana est, per Messiam & suos aperienda, per speciem Currus apud eos conscribitur *Ιερογλυφικός*. Currum hunc Ezechiel quatuor ex imaginibus excogitavit: vidit enim in divina luce tamquam ideas quatuor, atque iis veluti gemmis as sigillis, formati à Deo sunt Angeli quatuor, omnium celestium mentium & Duxes & Principes. A dextera Dei gemma ea prima est, unde pulchra, grata, Itaque omnia proveniunt: eamq; vim Michaelem vocant. A lava gemma altera est, unde fortia, dura, castigataq; manant, ea Gabriel nuncupata. Mixtum ex iis medicina & temperamentum Raphael. Quarto deniq; loco Uriel terza proximus horum trium veluti dispensator. Ita Michael & Gabriel pro duabus rotis, Raphael pro sella, qua sit media inter rotas posita. Quarta Uriel pro axe, circa quem fabricæ hujus est totius fundamentum. Duo illa priora nonnulli Brachia vocant: tertiu & peccatum & zonam: quantum tamquam vel pedes, vel pedum scabellum. Idcirco dictum ajunt de Imperio Romano Hierosolymæ everfore, *Donec penam inimicōs tuos scabellum pedum tuorum*. Græca Theologia B Michaelis vim in Deo vocat Venerem, Gabrielem Martem, Raphaelem Jovem, cui sella proprie dicata est, & Solem quartum formine marisque vim habentem, omnis plane generationis initium, & Uriel nominat & Adonin Hebreus. Orpheus ea quatuor uno refert versu, quod mas, quod fœmina, quod rerum genitura, quod Adonis:

Κέρατη κόρες σὺ πάντα Γαλαῖαι τὸν ἀρέων

Ut non ita commentitia esse videantur ea, quæ Plutarchus de Bacchi cultu apud Judæos observavit, & in Symposiis late disputavit. Eorum enim scenopégia in Bacchi celebritatem fieri putat. Adonimque & Bacchum eundem esse. Rotis quatuor, sive gemmas, sive currus ipsius partes, aut membra libeat appellare, quinto adjiciunt loco Nurielem tamquam temonem, cui alligatus trahitur currus. Atq; quinq; hæc divinæ currus nomina alto mysterio una locutione scribuntur in Canticis: eamnotri ascensum purpureum interpretati sunt. Salomon scribit currum hoc modo: ARGAMAN. Prima litera fit Uriel, per a enim illi scribunt. Sequenti R, Raphael. Tertia G, Gabriel. Quarta M, Michael. Quinta N, Nuriel. Neque sum nescius, Hebræorum quorundam juniorum super Angelis, Planetisq; *Psal. 89.* C & signis, quibus imperit, commentationes longe diversas esse, aliterque tradi in diurnis illis supplicationibus, quæ secundum doctrinam Cabalisticam instituta dicuntur: ceterum Astrologos hi potius quam Theologos fecuti mihi videntur, qui Michaelis in Deo vim ita interpretantur, ut numerum incomparabile significare dicant. Unde illud in Psalm. citant: *Deus, quis est similis tibi?* Mercurium è Planetis huic ministrum esse, fandi & agendi potentem, divinæque & humanæ naturæ totius interpretem: cuius latiores receptus sint, sive (ut Græci dicunt) *οἰκοδεσπότης*: è cœlestibus signis Gemini atque Virgo: hujusmodique genio die quarta preces allegandas. Et nostri Michaeli munus illud attribuunt, quod Mercurio Græci veteres: qui scilicet animas cœlo inferat, atque alias sub tristitia tartara mittat. Ad hæc trutinam in manu ejus statuunt virgæ loco, ut pote, qui merita inquirat, bona malaque compenenet, proindeque utut quisque apud superos vixerit, aut penitus, aut præmis afficiatur. Sed antequam à Michaeli discedamus, quamvis cuipiam *Ἄρτεμις* dicitum videatur, præterire nolo id, quod Rabii Tedacu Levi libr. de duodecim numerationibus ait, Michaelem Occidental vento præpositum, ut magna milihi de causa institutum à Gallorū pietate videatur, quod *Torquatus* ad nostra tempora magno cultu perdurat, honoratissimum ordinem cohortis Regie D. Michaeli *ordo Gallo-rum D. Michaelis*.

D Iustam fortitudinis esse. Lunam è Planetis huic ministrare, cuius gratissimum hospitium Cancer esse perhibetur, secundaque ille die supplicandum. Ex Raphaelis nomine atque vi, rerum ajunt omnium medicinam emanare. Est hunc Solem ipsum, qui & Phœbus. Nam is apud Ovidium dicit, *Invenimus medicina meum est*. Leonis unius domicilio gaudere: prima illi de vota concipiente, nuncupandaque. Ac, ne Apollinis & Aesculapii fabulas irrideamus, Jovis filius Apollo censetur, hujus vero Aesculapius: ipsa nimirum Theoretice, quæ intellectum illuminat, Apollo est, Aesculapius arisipsa. Unde Maro:

Tum pater omnipotens aliquem indiginatus ab umbris

Zzz 3

Morris

*Mortalem infernis adlumina surgere vita,
Ipse repertorem medicina tala Tantis
Fulmine Phœbigenam Stygias destruit adundas.*

Z mael. Arsigitur Aesculapius attributa, per quam bona comparatur valetudo; utpote quæ in curatione ipsa veretur. Est & Zamael, cuius munus ulciscendi, venenaque dispergendi esse perhibent, uberrime illi bonorum omnium largitioni semper oppofitus. Martem hunc esse Græci volunt, Arieti & Scorpio prefectum: tertia illi die preces faciendas. Nanaelem mox enumerant, in nomineque id est significatum autumant, ut Deum benigne nobis omnia respondere, ac omnia ipso horro mortalibus elargiri interpretentur. Esse hunc Venerem, qui Tauru libraque delectetur, sexta illa die supplicandum. Zachiel inde deprehendere, qui Dei justitiam, & quinta diei sacrificia, precesque procuraret: unde nonnulli quinariaj justitia dedicarunt. Esse hunc Jovem, nam ut Maro: *Rex Jupiter omnia idem.* Isque, ut illi commenti sunt, Sagittario apud Piscibus preficitur. Caphziel demum septimæ lucis curam gerere, eaque mortalium preces fibi deposcere. Ab eo vim frigidam emanare, qua scilicet singula inferiori mundo concreta condensentur. Nam uti calidi est dissolvere atque rarefacere, ita frigoris est solidare coagulareque. Saturnum hunc nostri vocant, qui Capricornum & Aquarium sedes habet. Sedenim ut in curru satis expatiati, metamque ipsam rite circumvecti, eodem, unde cum auspicati fumus, revertamur, id aliqua egere videtur elocutione, quod à Platone regna duo posita diximus. Is siquidem multo ante tempore præ sagisse videtur, quæ nunc demum speramus evenitura. Mundi circuitum is ab Oriente ad Occidentem Jovis esse, ac perinde Fatalem dici. Apparitum vero olim alterum sub Saturno huic oppositum, ab occidente scilicet Orientem versus, in quo sponte nascantur homines, & à senio in juventutem regrediantur. Id ita Platonici interpretantur, ut Jovem mundi animam intelligi velint, cuius lege fatali manifestus, hic manifesti mundi ordo disponatur. Præterea animorum vitam in corporibus concretis ab Iove esse, sensibusque & rerum agendarum studio deditam. Saturnum vero supremum inter Angelos intellectum, cuius radix animi etiam ultra Angelos illustrentur, accendanturque, & ad intellectum pollentem vitam continue proximis erigantur. Que quoties ad vitam hujusmodi convertuntur, sub regno Saturni agere creduntur. Sub Iove vero, cum rerum humanarum negotiis implicantur: Plotinusque regnare nos ait sub hoc vel illo, prout secundum hoc vel illum egerimus. In hac autem vita sponte regenerari dicimus, nusquamque juvenescere, ac in dies magis efflorescere, cum sana bene instituta mentis optione ad meliora contendimus: de quo Paulus Apostolus: *Homo interior renovatur in dies.* Atque passim in divinis literis de juventute nostra, quæ sit ut Aquila renovanda. Quod si ulla umquam tempore spes affulsa ut mortales hæc esent consecuturi, nunc sperandum maxime, cum eorum omnium ingenia, quæ aliquem vera lucis fulgorēm consecuta sunt, majorum nostrorum errores, qui tot annos uni tantum sensui adhæsere, deprendere jam incepuntur, omnemque studiorum suorum conatum ad veritatem ipsam convertere, sanctioresque disciplinas adamare. Adjuvant insuper hanc proborum hominum voluntatem, sanctissimorum auctorum scripta, lucubrationsque & documenta, que de vetustatis eruta voraginibus quotidie prodeunt in lucem. Et jam ille minime censetur eruditus, quemlibet Græce, Latineque sciat, qui Jovem scrutatus celestem non insiliat in currum, qui sacra non attigit, qui divina non est imbutus disciplina, qui Christum atque adeo Christianæ institutionis volumina non affectatur, quid mysteria sibi velint non exquisierit, quaque ratione Deo animum asserere possit, inspicere neglexerit. Verum ille omnium optime peritus, qui lutofas, faceque glutinatas alas in profluente puriter abluerit, per purgaveritque, à terraque sublatuœ celestium Cincensium pomparam comitatus eo pervenerit, ubi sparzas manu veri Jovis fruges, donariaq; percipiat, opipareq; & ipse & jugales excepti, amoenissimi laetusimique diverforii otio perfruantur: quod qui fecerit, dubio procul intelligent reliquas doctrinas omnes, studiaque omnium reliqua, nihil aliud nisi summam esse vanitatem... .

DE FUL-